

ZPRAVODAJ VESELICE

červen 2014 • 44

1. Slovo starosty obce
2. Plnění rozpočtu a hospodaření obce za rok 2014
3. Rozpočet obce na rok 2015
4. Hospodaření Zemědělské a. s. Březno v roce 2014
5. Prosba lesu
6. Ptactvo našeho blízkého okolí (Dlask tlustozubý)
7. Za zvěř našich polí, luk a lesů (Nutrie říční)
8. Větrák nad Veselicí u Bačalek
9. Vzpomínka na paní Karolinu Bukovou
10. Černá kronika obce a okolí OO PČR Dobrovice
11. Informace z naší obce
12. Informace z činnosti OÚ Veselice
13. Z činnosti SPOZ
14. Společenská kronika
15. Čtenářské dopisy a ohlasy
16. Příspěvatelé na časopis
17. 70. výročí osvobození naší vlasti
18. Tiráž

Vážení spoluobčané, milí čtenáři,

Půl roku uteklo jak voda a máme nové vydání Veselického zpravodaje, kde najdete zajímavé čtení.

Pravidelně jsou odebírány a vyhodnocovány vzorky vody z obecního vodovodu. Dusičnany, které nás trápí nejvíce, se pomalu snižují k hranici normy. Poslední rozbor ukázaly 53 jednotek dusičnanů.

Dne 27. dubna 2015 provedla Krajská hygienická stanice, pracoviště Mladá Boleslav, kontrolu. Předmětem kontroly bylo plnění povinností stanovených v paragrafech a vyhláškách, které stanovují hygienické požadavky pro pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, za období roku 2014. Při této kontrole nebylo zjištěno porušení kontrolovaných předpisů. V případě zájmu je po dohodě možné nahlédnout do výsledků rozborů vody.

Ve spolupráci s firmou Compag došlo ke změnám. Od 1. května 2015 firma ukončila svoz popelnic, kde bylo možné vkládat pytel označený logem firmy Compag. Od této praktiky firma po letech ustoupila z důvodu nepoctivosti některých zaměstnanců a potom také kvůli nepoměru ceny pytle a ceny vývozu popelnice. Compag upozorňuje, že hmotnost naplněného pytle nesmí přesahovat 20 kg. Nově vznikla povinnost pro obec mít sběrné místo s nádobou určenou pro odkládání kovových odpadů. S tím vším byli občané seznámeni na veřejné schůzi, kde se projednávalo i nakládání s bioodpady. Veřejné zasedání odsouhlasilo a schválilo, že bioodpad si bude každý občan kompostovat na svém pozemku sám. Občanům byla nabídnuta i možnost zakoupení nádob určených k odkládání bio odpadů rostlinného původu k dalšímu zpracování firmou Compag. Nikdo však o to zájem neprojevil.

V sobotu 16. května 2015 pozval Sbor pro občanské záležitosti třináct jubilantů, kteří v letošním roce slaví své kulaté narozeniny. Děkuji všem zúčastněným, všem, kteří se podíleli na přípravě, všem účinkujícím i těm, kteří nás obsluhovali na této oslavě.

Přeji Vám všem příjemné prožití nadcházející letní dovolené.

Miroslav Pažout, starosta obce

PLNĚNÍ ROZPOČTU A HOSPODAŘENÍ OBCE ZA ROK 2014

PLNĚNÍ ROZPOČTU OBCE ZA ROK 2014

PŘÍJMY (některé položky)

	rozpočet (původní)	skutečnost	% plnění
Daň z příjmu FO ze záv. činnosti	260 000,00	279 905,82	107,7
Daň z příjmu FO ze sam. činnosti	3 000,00	2 388,56	79,6
Daň z příjmu FO z kap. činnosti	25 000,00	28 451,15	113,8
Daň z příjmu právnických osob	240 000,00	291 506,76	121,5
DPH	580 000,00	592 566,50	102,2
Poplatek za likvidaci TKO	80 000,00	94 323,00	117,9
Poplatek ze psů	1 500,00	1 920,00	128,0
Správní poplatky	300,00	500,00	166,7
Daň z nemovitosti	210 000,00	205 643,32	97,9
Pitná voda – vodné	40 000,00	39 360,00	98,4
Úroky z vkladů	20 000,00	25 550,16	127,8
Neinvestiční příj. dotace ze SR na správu	43 500,00	43 500,00	100,0
CELKEM	1 525 900,00	1 662 158,33	108,9

VÝDAJE (některé položky)

	rozpočet (původní)	skutečnost	% plnění
Provoz veřejné silniční dopravy	130 000,00	1 210,00	0,9
Pitná voda	350 000,00	41 005,00	11,7
Záležitosti kultury	10 000,00	9 487,00	94,9
Veřejné osvětlení	70 000,00	55 260,00	78,9
Sběr a svoz komunálního odpadu	125 000,00	133 031,00	106,4
Péče o veřejnou zeleň	5 000,00	8 529,00	170,6
Požární ochrana (dobrovolná část)	50 000,00	33 549,00	67,1
Zastupitelstva obcí	147 000,00	130 658,00	88,9
Volby do zastupitelstva obce		8 613,00	
Volby do Evropského parlamentu		9 726,00	
Činnost místní správy	300 000,00	172 271,53	57,4
Služby peněžních ústavů	13 000,00	3 666,35	28,2
Pojištění majetku obce	12 100,00	12 078,00	99,8
CELKEM VÝDAJE	1 525 900,00	619 083,88	40,6

Rozpočet obce byl v průběhu roku upraven osmi rozpočtovými opatřeními.

Stav finančních prostředků na účtech obce k 31. prosinci 2014:

Běžný účet u KB: 770 680,63 Kč
 Spořicí účet u KB: 6 046 129,94 Kč
 Běžný účet ČNB: 133 474,35 Kč

HOSPODAŘENÍ OBCE ZA ROK 2014

Dne 30. prosince 2013 byl schválen rozpočet obce Veselice na rok 2014 v celkové výši 1 525 900 Kč. Rozpočet byl sestaven jako vyrovnaný. Hospodaření obce skončilo přebytkem ve výši 1 043 074,45 Kč.

PŘÍJMOVÁ ČÁST

Skutečné příjmy roku 2014 byly 2 662 158,33 Kč
 z toho daňové příjmy 1 501 706,20 Kč
 nedaňové příjmy 96 413,13 Kč
 kapitálové příjmy 2 200,00 Kč
 přijaté transfery 1 061 839,00 Kč
 konsolidace příjmů 1 000 000,00 Kč
 příjmy po konsolidaci 1 662 158,33 Kč

Třída 1 – daňové příjmy

V této části jsou zahrnuty daně, kde správcem je finanční úřad, výnosy ze všech sdílených daní náleží obci podle zákona č. 243/2000 Sb.

Daň z nemovitosti nepodléhá shora uvedenému zákonu a správce daně – FÚ, převádí obci 100% vybrané částky.

Třída 2 – nedaňové příjmy

Obsahem nedaňových příjmů jsou příjmy z poskytování služeb (vodné, TKO), příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí, příjmy z pronájmu hrobových míst a příjmy z úroků.

Třída 4 – přijaté dotace

V roce 2014 byla přijata dotace na správu, na volby do Evropského parlamentu a na volby do zastupitelstva obce.

Součástí rozpočtu je převod z běžného účtu obce na spořicí účet, kde je vyšší zúročení

VÝDAJOVÁ ČÁST

Skutečné výdaje za rok 2014 byly 1 619 083,88 Kč
 z toho běžné výdaje 1 619 083,88 Kč
 konsolidace výdajů 1 000 000,00 Kč
 výdaje po konsolidaci 619 083,88 Kč

Skupina 2

§ 2221 Silniční doprava – náklady na zimní údržbu místních komunikací provedenou p. Jakubcem

§ 2310 Pitná voda – nákup materiálu a elektrické energie, platby za rozbor vody

Skupina 3

§ 3399 Záležitosti kultury – činnost SPOZ – jubilea a Mikulášská nadílka

§ 3631 Veřejné osvětlení – náklady na elektrickou energii a opravy

§ 3722 Sběr a svoz komunálních odpadů – faktury proplacené firmě COMPAG Mladá Boleslav

§ 3745 Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň – nákup služeb, PHM, materiálu a mzdové náklady

Skupina 5

§ 5512 PO - dobrovolná část – nákup materiálu a PHM, technická prohlídka a měření emisí na hasičském voze, opravy a příspěvek na činnost

Skupina 6

§ 6112 Místní zastupitelské orgány – výdaje na odměny zastupitelů, zdravotní pojištění

§ 6115 Volby do zastupitelstva obce – náklady spojené s volbami (odměny, cestovné, občerstvení členů VK)

§ 6117 Volby do Evropského parlamentu - náklady spojené s volbami (odměny, cestovné, občerstvení členů VK)

§ 6171 Činnost místní správy – náklady na zabezpečení chodu úřadu tvoří položky mzdy, nákup materiálu, DHDM, tiskopisů, elektrická energie, služby pošt, telekomunikací, zpracování dat, poplatky

§ 6310 Poplatky KB, ČNB

§ 6320 Pojištění – pojištění majetku obce

§ 6330 Převody vlastním rozpočt. účtům - převod části prostředků z běžného účtu na spořicí účet

Marcela Šafránková

ROZPOČET OBCE NA ROK 2015

schváleno na zasedání zastupitelstva obce dne 16. února 2015

Příjmy celkem	1 598 000,00
v tom: Daňové příjmy	1 469 300,00
Nedaňové příjmy	85 200,00
Přijaté dotace	43 500,00

Výdaje celkem	1 598 000,00
v tom Běžné výdaje	1 414 600,00
Kapitálové výdaje	183 400,00

PŘÍJMY:

Název	hodnota v Kč
Daň z příjmu fyz. osob ze záv. činnosti	275 000,00
Daň z příjmu fyz. osob ze sam. činnosti	3 000,00
Daň z příjmu fyz. osob z kap. činnosti	30 000,00
Daň z příjmu právnických osob	285 000,00
DPH	570 000,00
Poplatek za likvidaci TKO	90 000,00
Poplatek ze psů	2 000,00
Odvod výtěžk. z loterií	4 000,00
Správní poplatky	300,00
Daň z nemovitosti	210 000,00
Daňové příjmy celkem	1 469 300,00

Pitná voda – vodné	40 000,00
Pohřebnictví – pronájem hrobového místa	4 000,00

ECO – COM – zpětný odběr	15 000,00
Správa – pronájem pozemků	5 700,00
Úroky z vkladů	20 500,00
Nedaňové příjmy celkem	85 200,00

Neinvestiční příj. dotace ze SR na správu	43 500,00
Přijaté dotace celkem	43 500,00
CELKEM PŘÍJMY	1 598 000,00

VÝDAJE

Název	hodnota v Kč
Provoz veř. sil. dopravy	300 000,00
Pitná voda	450 000,00
Odv. a čist. odpadních vod	183 400,00
Předškolní zařízení	5 000,00
Základní školy	50 000,00
Místní rozhlas	10 000,00
Záležitosti kultury	10 000,00
Veřejné osvětlení	60 000,00
Sběr a svoz komunálního odpadu	130 000,00
Péče o vzhled obcí a veř. zeleň	6 500,00
Požární ochrana (dobrovolná část)	50 000,00
Zastupitelstva obcí	147 000,00
Činnost místní správy	179 000,00
Služby peněžních ústavů	5 000,00
Pojištění	12 100,00
CELKEM VÝDAJE	1 598 000,00

Marcela Šafránková

HOSPODAŘENÍ ZEMĚDĚLSKÉ A. S. BŘEZNO V ROCE 2014

Rok 2014, byl jak pro české zemědělství, tak i pro firmu rokem, kdy bylo dosaženo dobrých výsledků. Přes pokles cen většiny zemědělských komodit, díky vysoké úrodě a zvýšení objemu živočišné výroby, se podařilo dosáhnout i velmi dobrých ekonomických výsledků.

Zemědělská a. s. Březno vytvořila zisk za rok 2014 ve výši 3 926 tis. Kč. Na tento hospodářský výsledek měly v uplynulém roce vliv především dobré výsledky ve výnosech rostlinné produkce a zvýšení produkce a výkupních cen za mléko.

Pro zemědělskou a. s. Březno započal hospodářský rok 2014 již na podzim předešlého roku, kdy bylo oseto 1211 hektarů ozimých plodin, z toho 664 ha ozimé pšenice, 127 ha ozimého ječmene a 420 ha ozimé řepky. Tyto výměry osetých ozimých plodin jsou v rozsahu již několik let zhruba na stejné úrovni a to z důvodu rozložení veškerých prací ve výrobě a z pohledu osevního postupu, který je ve firmě praktikován.

Klimatické podmínky jsou důležitým faktorem ovlivňujícím naše hospodaření především v rostlinné výrobě a potažmo pak i v živočišné výrobě. Uplynulý rok měl dvě tváře. V první polovině roku příroda až na lokální výjimky ukázala svou přívětivější tvář, přestože vegetační období nastoupilo velmi brzy. „Únor bílý pole sílí“ v loňském roce neplatilo, neboť zima byla prakticky bez sněhu a tak se brzo mohlo vjet do polí. Jarní obiloviny se začaly síť už koncem měsíce února. Celkově průběh klimatu v jarních měsících lze, s odstupem času, hodnotit velice příznivě. Důkazem těchto příznivých podmínek jsou dosažené rekordní výnosy u žňových komodit. Pouze přísušek v měsíci červnu zamezil ještě lepším výsledkům. Především byly poškozeny plodiny zaseté na písčitéch půdách, řepka a pozdní pšenice, které se takzvaně upekly a výnosy u těchto plodin byly pak suchem silně ovlivněny. Také cukrová řepa byla na výnosu zčásti poškozena červnovým a srpnovým přísuškem.

Žňové práce byly v loňském roce zrychleny oproti předešlým letům a to především nasmlouváním služeb, které pak pomohly sklídit veškeré žňové plodiny již do 4. srpna. Zavčas byla také sklizena kvalitní sláma, tak potřebná v živočišné výrobě. Především se pak podařilo dělat v agrotechnických termínech jednotlivé polní operace, důležité pro založení následné úrody. Jednotlivé výnosy byly v roce 2014 následující: ječmen oz. - 7,4 t, pšenice oz. - 7,12 t, řepka oz. - 4,18 t, ječmen jarní - 6,59 t, pšenice jarní - 6,25 t. Ceny obilovin a řepky v průběhu žní i po žních postupně klesaly a to díky velmi dobrým výnosům v celé republice. Tato skutečnost byla částečně eliminována nasmlouváním části produkce již v jarních měsících, kdy ceny byly, oproti žním a období do konce loňského roku, zhruba o 20% vyšší. Zbývající část úrody byla prodána počátkem letošního roku již za příznivějších cenových podmínek. Řepka se realizovala za 9 700 až 10 000 Kč/t, krmná pšenice za 4 000 Kč/t, potravinářská pšenice za 4 700 Kč/t. Bohužel s meziročně sníženými odbytovými cenami plodin se zvýšily vstupy do výroby.

Objemová krmiva do vojteškotravních senáží a kukuřičných siláží, která se využívají v živočišné výrobě, byla v roce 2014 vyprodukována v uspokojivém množství. Pouze obsahy dusíkatých látek nebyly v senážích dostatečné. V loňském roce byla zahájena obnova lučních porostů, kterých má firma 240 ha. Tato obnova by měla být dokončena v roce 2016 a měla by přinést hlavně zlepšení kvality senáží pro chov skotu.

Díky včasné sklizni žňových komodit se pak podařilo kvalitně založit ozimou řepku a ozimé obiloviny. Po založení těchto porostů vznikl problém s enormním výskytem dřepčíků, plžů a myší, což značně decimovalo tyto porosty. Na snížení škod způsobených těmito škůdci byly investovány velké finanční prostředky, jak do insekticidních, tak deratizačních přípravků.

V rostlinné výrobě byly v roce 2014 pěstovány tyto plodiny (osev v hektarech):

jarní pšenice	90 ha	ozimá řepka	420 ha
kukuřice	180 ha	ozimá pšenice	665 ha
vojtěško-trávy	156 ha	jarní ječmen	59 ha
ozimý ječmen	127 ha	cukrovka	74 ha

Rok 2014 byl pro mléko, jako komoditu v Zemědělské akciové společnosti Březno s nejvyššími tržbami příznivý. Průměrná cena za rok 2014 byla 9,33 Kč za litr syrového kravského mléka, což je meziroční nárůst o 0,74 Kč. V objemu v jakém a. s. mléko produkuje, to jsou nemalé finanční prostředky, které zlepšily ekonomiku mléka. Cena za mléko v průběhu roku 2014 se vyvíjela následovně: leden započala na 9,76 Kč/l, v měsíci březnu vystoupala na 9,90 Kč/l a na konci roku se propadla až na 8,61 Kč/l. Současná cena mléka se pohybuje okolo 8,00 Kč/l a podle mlékařů by mělo dojít k jejímu dalšímu poklesu. Tato cena je již na hranici rentability a znovu je nastolována otázka proč, když v sousedních zemích se cena také snížila, ale je někde až o korunu na litru vyšší. Celková roční dodávka v roce 2014 do mlékárny Pragolaktos byla ve výši 4 486 716 litrů mléka, je to o 516 222 litrů více jak vloni, cca 13%. Toto zvýšení je především důsledkem dokončené rekonstrukce areálu v Židněvsi koncem roku 2013. Celkový stav krav byl navýšen koncem roku 2014 na 500 ks a v současné době dodáváme obden do mlékárny Pragolaktos 30 000 litrů mléka.

V letošním roce byly k 1. 4. zrušeny v celé Evropské unii takzvané mléčné kvóty pro jednotlivé členské státy, kterými byla ovlivňována celková produkce mléka. Změny v sektoru mléka určitě nastanou, ti dobří se budou dále rozvíjet a ti horší budou nadále upadat.

K 31. 12. 2014 byly chovány tyto kategorie skotu:

dojnice	499 ks
vysokobřezí jalovice	28 ks
telata do 6 měsíců	131 ks
telata nad 6 měsíců	107 ks
jalovice v OMD	253 ks
býci výkrm	108 ks
plemenný býk	1 ks

V roce 2014 bylo prodáno 120 kusů mléčných telat o průměrné hmotnosti 63 kg a v průměrné realizační ceně 47 Kč za kg živé hmotnosti.

Dále byly dodány na jatky tyto kategorie skotu:

kategorie	ks	prům. hmotnost	prům. real. cena
Jat. krávy	100	532 kg	27,43 Kč
Jat. jalovice	12	391 kg	32,62 Kč
Jat. býci	84	758 kg	47,18 Kč

Investice v Zemědělské a.s. Březno, díky příznivým hospodářským výsledkům, pokračovaly v nastoleném trendu cílených nákupů techniky a v obnovách jednotlivých technologií. V loňském roce byla dokončena rekonstrukce bývalého kravína na farmě Lhotky na odchovnu březích jalovic.

Dále byly pořízeny v roce 2014 tyto investice:

drenážní čistič, sečící trojkombinace Kuhn, dodávka Ducato s přívěsným vozíkem, pásový shrnovač píce Roc, traktorový přívěs na přepravu zvířat.

Dále byly zakoupeny, jako v předchozích letech od vlastníků půdy pozemky, které nám byly nabídnuty.

V této souvislosti je nutno upozornit na to, že zemědělská půda se v poslední době dostává do zájmu určitých skupin lidí z celé republiky. V případech jejich nabídek na rychlé odkupy pozemků je nutná značná zdrženlivost a je spíše bezpečnější vyžádat si nabídku od Zem. a. s. Březno na odkup pozemků za skutečnou aktuální hodnotu.

V letošním roce se mění podpory ve společné zemědělské politice na období roku 2015 až 2020. Více se podpory zaměřují na citlivé komodity (chov skotu, prasat, cukrovka, brambory, ovoce, zelenina, chmel) a neměly by pro firmu přinést snížení finančních prostředků z minulých let, spíše naopak. Firma je producent mléka, které spadá do již zmiňovaných citlivých komodit. Bohužel z pohledu kofinancování Programu rozvoje venkova se řadí Česká republika mezi státy s nejnižší podporou, konkrétně na úrovni 25% v rámci Evropské unie. Tyto investice by měli především

směřovat do oblastí ke zvýšení konkurenceschopnosti jak prvovýrobců, tak zpracovatelů. Je zapotřebí si uvědomit že většina států Evropské unie své kvalitní domácí výrobky podporuje a to v daleko vyšší míře než Česká republika.

Co se týče výhledu vývoje hospodářského výsledku pro letošní rok, je zapotřebí si uvědomit, že firma není ještě ani v „poločase“, avšak mnohé indicie napovídají, že letošní rok bude mnohem složitější, než byly ty předchozí. V rostlinné výrobě je ještě mnoho otevřených vlivů. V produkci mléka lze předpokládat, že ztráty oproti loňským ekonomickým výsledkům budou řádově větší a ekonomická situace v tomto sektoru bude velice problematická.

Celkově je však vedení firmy Zem. a. s. Březno optimistické a věří ve včasné a úspěšné vyřešení všech problémů a dosažení dobrého ekonomického výsledku.

Z výroční zprávy Zem a.s. Březno zpracoval Ing. Jiří Campr

PTACTVO NAŠEHO BLÍZKÉHO OKOLÍ

Dlask tlustozubý (*Cucul. h. h. coccothraustes*)

Dlask tlustozubý je náš největší pěnkavovitý pták. Je poměrně hojný, avšak vzhledem ke své plachosti, uniká pozornosti běžných pozorovatelů.

Je to pták velikosti špačka, má silnou hlavu a mohutný kuželovitý zobák. V letu se pozná podle bílých polí na křídlech a bílé koncové pásky na ocase, přičemž samice je celkově bledší.

Dlask hnízdí ve světlých listnatých lesích a ovocných zahradách. Hnízdí 1x ročně v květnu až červnu. Samička snáší 4-5 vajíček a sedí na nich 13-14 dní. Mláďata pak vychovávají oba rodiče.

Potravou jsou jádra třešní, jablek, tvrdá semena různých listnáčů a různý hmyz. Mláďata opouští hnízdo po 14 dnech.

V zimních měsících se sdružují do hejn ostatních ptáků a navštěvují i krmítka. Nejraději mají slunečnicová semena.

Dlask je pták stálý, ale částečně i stěhovavý.

Josef Antoš - Dolní Bousov

ZA ZVĚŘÍ NAŠICH POLÍ, LUK A LESŮ

Nutrie říční (*Myocastor coypus*)

Tento poměrně velký hlodavec, který je vázán na vodní prostředí, je původem z jižní Ameriky.

Tělo nutrie měří až 80 cm, z toho na lysý ocas připadá asi 30 cm. Váha dospělých jedinců dosahuje až ke 4 kilogramům.

Na zadních nožkách má nutrie mezi prsty plovací blánu, která ji umožňuje rychlý pohyb ve vodě. Na souši už tak hbitá není.

Na krátkém čumáčku trčí do stran silné hmatové vousy a ve předu vyčnívají silné hlodací zuby.

Nutrie si v březích vod vyhrabává nory, které jsou i několik metrů dlouhé. V nich má, i několikrát do roka, vrhy mláďat.

U nás se nutrie chovaly na farmách, jako kožešinová zvířata. Po nedávné ztrátě zájmu o kožešiny se řada nutrií dostala do volné přírody. Jako býložravec se převážně živí vodními rostlinami a tam, kde je dostatek vodních ploch, není problém se s nimi setkat.

Miloslav Konývka - hajný Záhuby

PROSBA LESA

Milý člověče

*Jsem dárcem tepla Tvého krbu za chladných nocí v zimě
a dárcem příjemného chládku v žáru letního slunce.*

*Já jsem dal trámovi Tvému obydlí a desku k Tvému stolu.
Ze mě je lože, ve kterém spáváš i kleč Tvého rádlu.*

Já jsem dal toporo Tvé sekeře a branku do Tvého plotu.

Ze mě je dřevo Tvé kolébky, i Tvoji rakve.

Já jsem tím, čím pro život je chléb a pro vázu květina.

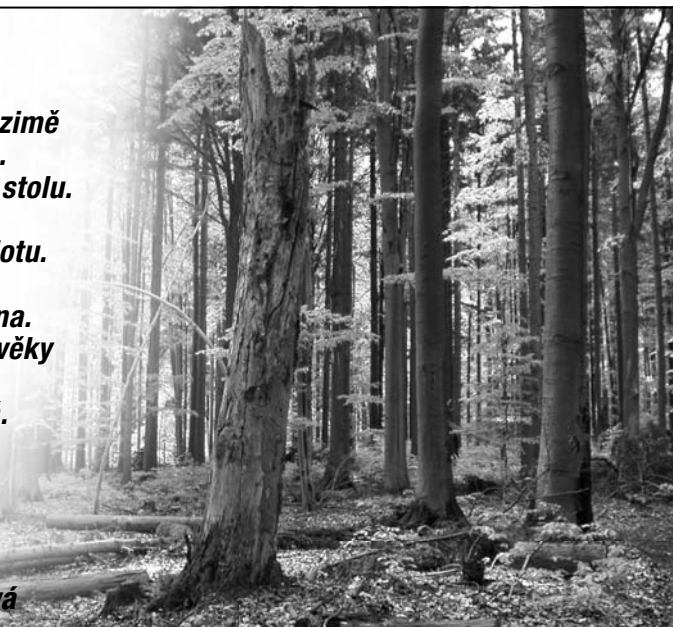
*Vyslyš tedy prosbu mou, opatruj mne a chraň i pro věky
budoucí.*

Co láska k lesu vytvořila, nechť dobrá vůle zachová.

Poznámka

*Při jednom z výletů v letním období mě zaujal v lese nápis
umístěný na stromě, neboť se mi velice líbil, ráda ho
ve Zpravodaji zveřejňuji.*

Jarmila Bulířová

VĚTRÁK NAD VESELICÍ U BAČALEK

Vrch Kopanina nad Veselicí u Bačalek byl již jednou naší zastávkou v souvislosti se vznikem stabilního katastru. Dnešním důvodem návratu na stejný kopec, tentokrát na místo vzdálené jihovýchodně jen několik desítek metrů od místa vzpomínaného posledně, je vítr. Vítr, jeden z přírodních živlů, který lidem odpradávná pomáhal a i zde po určitý čas otáčel kolem větrného mlýna. Z něho nám zbyl již jen místní název U větráku a zákres ve staré katastrální mapě.

O tomto větrném mlýně, o větráku, jak se mu místně říkalo, mi vyprávěl můj děda v době, když jsme jezdili na pole ve špičce, ležící poblíž. Dokud mlýn nebyl rozebrán, to bylo dědovi asi 15 let, jezdili do mlýna hospodáři, vždy za silného větru, s obilím k mlynáři Haklovi. Stávalo se, že tehdy před mlýnem stávala celá fronta povozů a mlelo se ve dne v noci, dokud síla větru postačovala. Mlýn byl původně postaven Janem Šolcem asi v roce 1850 na Bačalkách v lokalitě na Prúhoně při cestě k Osenicím. Poblíž toho místa dnes stojí boží muka. Asi v roce 1870 koupil mlýn pan Prokůpek z Osenic a přemístil jej k zmíněnému vrcholu Kopanina na pozemkovou parcelu v katastru Horních Rokytňan. Mlýn sloužil převážně ke šrotování. Ale mlela se tam i mouka a vyráběly se kroupy a jáhly. V provozu byl asi do roku 1898, kdy jeho poslední nájemce Jan Hakl z Bačalek přestal mlynářit. Majitel mlýna, Ladislav Prokůpek z Osenic, mlýn rozebral a materiál odvezl domů. Dřevo z něho použil ke stavebním účelům a také jako materiál k soustružení.

Bačalky měly ještě jeden mlýn stojící poblíž Milkovic. Byl v roce 1874 rozebrán a převezen do Židněvse. Tam

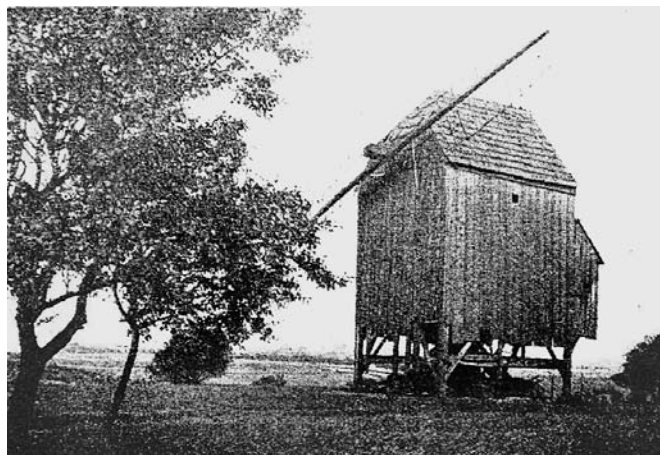
byl postaven, za vedení hodináře Jůny a pátera Ješiny ze Března, na poli Josefa Pazderníka v místě zvaném Špičatá Hůrka. Nadmořská výška lokality svými 228,5 m převyšuje okolní krajinu jen nepatrně. Mlýn stál jen krátce a vystřídali se v něm dva mlynáři. Václav Lukeš z Nové Paky a Josef Černý z Trní u Sobotky. Neudržovaný mlýn se v roce 1892 sám zřítíl a nebyl již nikdy obnoven. Připomínán je jen dobovým snímkem.

Nejstarší zpráva o prvním větrném mlýně na území Čech pochází již z Kosmovy kroniky, kde se píše, že v roce 1277 byl větrný mlýn postaven na zahradě Strahovského kláštera. Oba zmíněné větráky u Bačalek byly postaveny ale až téměř na konci období rozvoje větrných mlýnů v Čechách, které vrcholilo koncem 18. a počátkem 19. stol. Byly dřevěné, německého typu, kde se jejich celá budova otáčela na centrálním hřídeli podle směru vanoucího větru (mlýn na obrázku). Patřil k deseti podobným mlýnům na Jičínsku, kterých v celých Čechách bývalo asi 200.

Větrné mlýny byly poměrně náročné stavby co se týče řemeslného provedení.

Stavěli je a udržovali sekerníci s vědomostmi a dovednostmi dnešních inženýrů a zároveň ovládající mistrně ruční nástroje k opracování dřeva. Postupná modernizace vodních mlýnů v údolích způsobila, že mlýny závislé na nahodilosti větru, nám z českých kopců postupně zmizely a s nimi se vytratilo i sekernické řemeslo. Větrné mlýny již nemohly konkurovat modernizovaným mlýnům poháněným elektřinou z vlastních turbosoustrojí nahrazujících vodní kola.

Kopci Kopanina, a nejen jemu, dnes dominuje telekomunikační stožár. Je obdivuhodné s jakou rychlostí a bez

komplikací se tam objevil. Zajišťuje pokrytí území telefonním signálem sloužícím k naší rychlé vzájemné domluvě. Slouží nám k rychlému získání důležitých informací a předávání zpráv. Ne ale tak rychle, jak byly na českých kopcích postaveny telekomunikační stožáry, se tam dostávají větrné elektrárny, které tam po 120 letech nahrazují původní větráky. K pravdivým a seriózním informacím o jejich vlivu na životní prostředí se dnes můžeme dostat rychle, třeba právě prostřednictvím kvalitního telefonního signálu, zprostředkovaného stožárem na našem kopci. Bude se nám to hodit, protože obec Rokytňany má poblíž místa zaniklého větrného mlýna jednu z větrných elektráren v návrhu zadání územního plánu. V Židněvsi větrák již svou naději na vzkříšení ztratil. Obecní zastupitelstvo se před léty usneslo, že se jim větrné elektrárny prostě nelíbí a bez průchodu stavebního práva své stanovisko vsunulo do územního plá-

nu. Jaké problémy měl asi při výstavbě mlýna u Bačalek pan Šolc a pan Prokůpek? Můžeme jen tušit, že hlavním jejich problémem bylo postavit mlýn, aby co nejlépe sloužil, na místo se silným větrem. Svědčí o tom i jeho přemístění během pár desetiletí. A srovnání s dneškem? Napadá mě jedině. Se stejnou samozřejmostí, s jakou jezdil tenkrát do mlýna na Kopanině šrotovat obilí můj praděda, který věděl, co mlýn pohání, dnes rozsvítíme žárovku, ale již se nestaráme o to, odkud k ní elektrina přiteče.

Láďa Matoušek

Použité prameny: Dědovo vyprávění; Listy Starohradské kroniky; Sdělení pana Vacka ze Židněvse; Janoška M. Větrné mlýny v Čechách, na Moravě a ve Slezsku; Hoňáková I. Větrné mlýny v Čechách, na Moravě a ve Slezsku; Štěpán L.. Dílo a život mlynářů a sekerníků v Čechách.

VZPOMÍNKA NA PANÍ KAROLINU BUKOVOU

Rok 2015 jsme měli zahájit návštěvou paní Karoliny Bukové. Bohužel, zpráva, kterou jsme dostali, byla nečekaná a bolestná.

A tak místo gratulace jsme se s paní Karolinou Bukovou byli naposledy rozloučit ve smuteční síni v Mladé Boleslavi. Zde jsme si připomněli její život, který věnovala nejen rodině, kterou milovala, ale i veřejné práci pro obec. V tehdejší JZD pracovala jako ošetřovatelka skotu, selat a též se účastnila polních prací.

Později byla zaměstnaná v Domousnickém zámku, kde pracovala v kuchyni a pomáhala při úklidu.

Jako dobrovolná zdravotní sestra ČSČK jezdila na dětské tábory, navštěvovala starší občany a pomáhala jim. Také obcházela občany, aby darovali krev. Sama byla dárcem

a získala nejvyšší ocenění „PLAKETU DR. JÁNSKÉHO“.

Její největší zálibou byly kytičky a zahrádka.

Neměla ráda nepořádek kolem čekáren a veřejných prostranství. Proto, když úklid nevládala sama, svolala brigádu a všechno bylo hned jak má být.

Pořádala dětské karnevaly, zájezdy do divadel, výlety a prodej losů ČSČK.

Byla to pracovitá, veselá a společenská paní, milovala život, budeme ji mít stále ve vzpomínkách.

Čest její památce.

**Za SPOZ Jarmila Bulířová
Věra Pažoutová
Zdena Poláková**

ČERNÁ KRONIKA OBCE

Policie ČR Dobruška v období 15. 10. 2014 až 15. 4. 2015, nezjistila v obci Veselice žádný přestupek.

V okolních obcích to bylo však horší. Policisté Dopravního inspektorátu PČR Mladá Boleslav přistihli v měsících březnu až dubnu v obci Domousnice hned dva řidiče, kteří řídili motorové vozidlo pod vlivem alkoholu a jednoho, který usedl za volant, ačkoliv mu byl v minulosti zadržen řidičský průkaz. V prvním případě řídil čtyřiašedesátiletý řidič osobní motorové vozidlo v dopoledních hodinách v obci Domousnice, kdy mu při provedené dopravní kontrole policisté naměřili 0,59 promile alkoholu v krvi. Řidiči byl na místě zadržen řidičský průkaz a ve správním řízení mu hrozí sankce 25 000 – 50 000 Kč a zákaz řízení až na dva roky.

Další případ se stal o měsíc později, kdy policisté, opět v dopoledních hodinách, zastavili v obci Domousnice motorové vozidlo značky Renault. U třiašedesátiletého řidiče provedli dechovou zkoušku, při které muži naměřili 0,64 promile alkoholu v krvi. Nezodpovědnému řidiči hrozí stejný postih, jako v předešlém případě.

Do třetice zastavila policejní hlídka v obci Domousnice vozidlo značky Citroen, jehož čtyřadvacetiletý řidič nepředložil řidičský průkaz, a jak se provedenou kontrolou ukázalo, řidičský průkaz mu byl v listopadu minulého roku

zadržen. Dechová zkouška u řidiče byla negativní. Mladík si přesto za volant ještě nějakou dobu nesedne.

V obcích Domousnice a Skyšice evidují od začátku roku policisté OOP Dobruška několik vloupání do domů a krádež motorového vozidla.

K odcizení vozidla typu Škoda došlo v únoru, kdy neznámý pachatel u rodinného domku v obci Domousnice překonal vrata vedoucí na pozemek a zde odcizil zaparkované motorové vozidlo zn. Škoda Yetti. Majitelce vozidla vznikla škoda ve výši 300 000 Kč. V případě dopadení hrozí pachateli trest odnětí svobody až na dva roky.

V březnu přijali policisté oznámení o vloupání do rodinného domku v obci Skyšice. Šetřením na místě bylo zjištěno, že dosud neznámý pachatel vnikl na pozemek domu a zde po rozlomení vložky zámku, vnikl do přilehlé dílny. Odtud odcizil věci v hodnotě 143 000 Kč. Po pachateli policie i nadále pátrá.

Obdobný případ se stal o měsíc později v obci Domousnice. Zde rovněž pachatel vnikl na pozemek rodinného domu a poté otevřeným sklepním okénkem se dostal do prostor domu. Z něho následně odcizil finanční hotovost a věci, vše v celkové hodnotě 13 000 Kč. Po pachateli policie rovněž pátrá.

prap. Jan Procházka - PČR, OO Dobruška

INFORMACE ZE ŽIVOTA V NAŠÍ OBCI

JIŽ SEDMÝ ROČNÍK NOVOROČNÍHO POCHODU OKOLÍM VESELICE

Ve čtvrtek 1. 1. 2015 se opět konal již tradiční novoroční pochod okolím Veselice, malé obce na okraji okresu Mladá Boleslav. Sedmý ročník tradičního pochodu odstartoval ve 13.30 hod. od místní Veselské hospůdky. Tentokrát se pochodu zúčastnilo 53 lidí, 4 kočárky a 7 čtyřnohých psích kamarádů. Trasa 7,5 kilometrového pochodu vedla do Domousnic, kde jsme ještě po cestě procházeli kolem včelích úlů a vyslechli zajímavou přednášku na téma „co dělají včelky v zimě“. Kolem Domousnického zámku, kde také přebývala známá operní pěvkyně Ema Destinová, jsme odbočili směrem zpět na Veselici a došli až na nejvyšší bod k soše sv. Jána – patrona obce, odkud byl krásný pohled na celou obec Veselici. Potom jsme prošli až k chatové oblasti, kde bylo opět připraveno malé občerstvení a to ve formě teplého čaje a svařeného vína. Po opečení vuřtů a vypití teplých nápojů jsme vyrazili do cíle a to do hospůdky, kde pro všechny účastníky pochodu čekala výborná gulášová polévka. Při závěrečném hodnocení celé této letos první akce jsme vyjádřili poděkování všem, kteří přispěli na zdárný průběh akce a shodli jsme se na tom, že příští rok se opět sejdem a vykročíme tou správnou nohou do nového roku 2016.

Dušan Konývka

SEDMÝ ROČNÍK TRADIČNÍ SOUTĚŽE O NEJCHUTNĚJŠÍ VELIKONOČNÍ NÁDIVKU A SVÁTEČNÍ VELIKONOČNÍ BRAMBOROVÝ SALÁT

Již v pořadí sedmý ročník tradiční soutěže o nejchutnější velikonoční nádivku a sváteční bramborový salát se konal v neděli 5. 4. 2015 od 15.00 hod. ve Veselské hospůdce na Veselici. Vybraná odborná komise hodnotila 10 přinesených vzorků bramborového salátu a 8 vzorků velikonoční nádivky. Hodnotil se vzhled a samozřejmě především chuť vzorků. Nakonec porota velmi pečlivě provedla výběr těch nejchutnějších a nejlepších vzorků s následujícími výsledky.

V kategorii sváteční bramborový salát bylo pořadí následující:

1. místo Martina Kadeřábková
2. místo Šárka Brzobohatá
3. místo Milan Masák

V kategorii velikonoční nádivka bylo pořadí následující:

1. místo Eva Konývková
2. místo Jana Bucková
3. místo Daniel Naiman

Po vyhlášení výsledků jsme všichni provedli ochutnávku přinesených vzorků, chvíli poseděli a vyměnili si informace o „tajných ingrediencích“ ve svých soutěžních vzorcích.

Závěrem bych chtěl říci, že tato soutěž není jen pro „vyvolené“, ale je pro všechny, kteří se chtějí sejit a pobavit se. Určitě patří poděkování všem, kteří se podíleli na přípravě této soutěže.

Dušan Konývka

INFORMACE Z ČINNOSTI OÚ VESELICE

- ❖ **ZO vzalo na vědomí návrh** na vymezení zastavěného území obce podle § 59 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) ve znění pozdějších předpisů. K návrhu bylo možné vznést připomínky do 20. února 2015. Dále o tomto bude jednáno na dalším zasedání ZO.
- ❖ **ZO opakovaně projednalo** výsledky zkoušek kvality vody – stav dusičnanů je stále vyšší než limit, ale dochází k poklesu.
- ❖ **ZO projednalo** nabídku firmy Gryf HB, spol. s r. o. na úpravu vody ve vodojemu. Na doporučení pracovníků hygienické stanice v Mladé Boleslavi zatím nebude toto řešeno – vzhledem k trvalému poklesu dusičnanů.
- ❖ **ZO projednalo** žádost p. L. Buckové o ukončení pronájmu místního pohostinství. Dále byly projednány a schváleny podmínky dalšího pronájmu pohostinství, na jejichž základě došlo k vyhlášení nabídky na pronájem. Smlouva s p. Buckovou byla ukončena po vzájemné dohodě ke dni 28. 2. 2015. Do současné doby se přihlásil jeden zájemce, o tomto bude jednáno na dalším zasedání ZO.
- ❖ **ZO projednalo** a schválilo žádost E. Konývkové o kácení dvou bříz na jejím pozemku v blízkosti objektu
- ❖ **ZO projednalo** návrhy Fr. Navrátila na výstavbu, případně rekonstrukci čekáren na zastávkách autobusu v obci. Navrhovaná řešení jsou finančně příliš náročná. Návrhy předložené M. Masákem - vybrány byly stavby postavené z bloků v kombinaci s dřevem. Starosta obce oslovil místní stavebníky. O návrzích a provedení práce bude dále jednáno.
- ❖ **ZO projednalo** výsledky přezkoumání hospodaření obce za rok 2014, které proběhlo dne 19. března 2015. Při tomto přezkoumání hospodaření obce za rok 2014 podle § 2 a § 3 zákona č. 420/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů nebyly zjištěny chyby a nedostatky, kromě chyb a nedostatků zjištěných při dílčím přezkoumání (10. 9. 2014), které již byly napraveny.
- ❖ **ZO projednalo a schválilo** žádost manželů Štěpanovských o kácení lípy v majetku obce v blízkosti domu č. p. 10 z důvodu možného ohrožení zmíněné nemovitosti. Následně ZO projednalo a schválilo žádost Obce Veselice (majitele pozemku) o pokácení dotčené lípy. Pokácení bylo provedeno firmami Soňa Nechánská – poskytování služeb pro zemědělství, zahradnictví a lesnictví a Vladimír Brzobohatý – montáž-opravy a údržba el. zařízení za celkovou cenu 8 840 Kč. Bude zasazena lípa nová.
- ❖ **ZO projednalo** a na základě připomínek občanů zamítlo návrh firmy Tewiko Systems s. r. o., která navrhla modernizaci veřejného osvětlení.
- ❖ **ZO projednalo a schválilo** Dodatek Smlouvy o odvozu komunálního odpadu s firmou COMPAG Mladá Boleslav – svoz kovů dle nové vyhlášky.
- ❖ **ZO projednalo a schválilo** Závěrečný účet obce Veselice za rok 2014 bez výhrad.
- ❖ **ZO projednalo** návrh nové vyhlášky o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem na území obce Veselice.
- ❖ **ZO projednalo** likvidaci cesty p. č. 570 v k. ú. Veselice (od křižovatky s cestou č. 576/2 na Čihadlech) pracovníky Zemědělské a. s. Březno a stav cesty parcelní číslo 580/1 (od Bačalek na Rychnova). Po jednání s ing. Vladimírem Jonášem byla slíbena náprava a uvedení obou cest do stavu, ve kterém bude možné je užívat.
- ❖ **ZO znovu projednalo a schválilo** vzájemný prodej pozemků ve vlastnictví obce Veselice a manželů Mgr. Pavlíny Fraňkové a Mgr. Tomáše Fraňka. Z důvodu administrativní chyby v záměru zveřejněném na podzim loňského roku bylo nutné schválit záměr nový. Pozemky a podmínky vzájemného prodeje zůstávají stejné.
- ❖ **K 31. 12. 2014 občané obci dlužili** za svoz TKO a poplatek za psa (za roky 2010-2014) 18 715,00 Kč. K 30. 4. 2015 je to 9 860,00 Kč. Poplatky za svoz TKO i za psa jsou v letošním roce vybírány ve stejné výši jako v roce minulém. Poplatek za svoz TKO 550,00 Kč fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt i fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba (ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu). Poplatek za psa – 30,00 Kč první pes, 45,00 Kč druhý a každý další.

**Miroslav Pažout starosta obce,
Marcela Šafránková**

Z ČINNOSTI SPOZ VESELICE PÁLENÍ ČARODĚJNIC

30. dubna se konala větší akce a to již tradiční pálení čarodějnic. Setkání všech účastníků bylo u váhy, kde jsme obdivovali nápaditost masek všech přestrojených.

Odtud jsme v průvodu odešli do chatové oblasti, kde byla připravena velká vatra ukončena s čarodějnicí na vrcholu. Abychom zabavili děti, připravili jsme pro ně asi dvouhodinový program. Při různých soutěžích a hrách se děti velmi vydováděly. Za to byly odměněny pamlsky a hračkami. Vyčerpané a příjemně unavené děti si rády přisedly k ohýnku, kde si opékaly špekáčky a spolu s ostatními přihlížejícími pozorovaly velký oheň, který byl zapálen ve 20.00 hodin.

O občerstvení se postaral OÚ spolu s hasiči, kteří zároveň zajistili bezpečnost.

OSLAVA JUBILANTŮ

16. května jsme uspořádali oslavu všech občanů, kteří mají v tomto roce významné datum narození. Tohoto malého setkání se zúčastnilo deset z třinácti pozvaných jubilatů se svými nejbližšími.

Oslavu zahájila paní Věra Pažoutová úvodním projevem a recitací básně. Zpestřením pro všechny zúčastněné bylo vystoupení dětí, za doprovodu kláves, kytary a zpěvu.

Následně popřál pan starosta oslavencům pevné zdraví a rodinné pohody.

Za SPOZ poděkovala paní Jarmila Bulířová.

Na závěr se jubilanti podepsali do obecní kroniky. Všem byly předány dárkové balíčky a kytička.

Při přátelském posezení nechyběl přípitek a různé dobroty.

Nakonec jsme dojeli popřát a předat balíčky těm, kteří se nedostavili i s básničkou v podání Danielky Matouškové.

Děkujeme všem, kteří se podíleli na přípravě těchto akcí a OÚ Veselice za finanční pomoc.

Za SPOZ

Jarmila Bulířová

Věra Pažoutová

Zdena Poláková

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

ŽIVOTNÍ JUBILEA OBDOBÍ LEDEN-ČERVEN 2015

75 let	27. dubna 2014	Jaroslava Křížová
60 let	30. dubna 2014	Milan Legner
	24. června 2014	Ján Bobka
50 let	23. května 2014	Vlastimil Havránek
30 let	30. března 2014	Jakub Runčík
20 let	5. února 2014	Jan Brezáni
	27. dubna 2014	Šimon Šafránek
15 let	21. ledna 2014	Matěj Čikovský
5 let	4. ledna 2014	Daniela Matoušková
	14. května 2014	Nikola Šuková

VÝROČÍ SŇATKU

25 let společného života oslaví dne 23. 6. manželé **Jana a Václav Buckovi**

NOVĚ PŘIHLÁŠENÍ OBČANÉ OBCE:

Adam, Lucie, Monika, Patrik a Petr Dědkovi

ZEMŘELI

V červnu loňského roku zemřel veselický rodák pan **Svatopluk Brodský** z Chrastavy.

20. ledna 2015 paní **Jana Cidlinová** ve věku 85 let

20. dubna 2015 paní **Karolina Buková** ve věku 93 let

Marcela Šafránková

BLAHOPŘÁNÍ

Dne 21. ledna 2015 oslavil své 80. narozeniny pan **Josef Šoltys**. Všechno nejlepší, hodně zdraví a pohody do dalších let.

Přeje manželka a dcery Jana a Monika se svými rodinami.

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji **Obecnímu úřadu a manželům Konýnkovým i ostatním hostům Veselské hospůdky** za věcné dary k mému ukončení hospodské činnosti.

Děkuji Ludmila Bucková

Děkuji **Sboru pro občanské záležitosti** za krásné „čarodějnice“ a dárčky pro vnoučka Vojtů.

Zdeňka Poláková

Děkujeme **Sboru pro občanské záležitosti** za pěkné čarodějnické odpoledne pro děti. Děti si užily spoustu soutěží a měly velkou radost z odměn a dárků. Po letu na koštěti jsme si opekli buřtíky, které moc chutnaly.

Jana a Daniela Matouškoví

Děkujeme všem, kteří se přišli naposledy rozloučit s paní **Janou Cidlinovou**.

Jana, Pavel a Eva - děti se svými rodinami

Dne 20. 4. 2015 zemřela ve věku 93 let paní **Karolina Buková** z Veselice.

Poslední rozloučení se konalo 24. 4. 2015 na Novém hřbitově v Mladé Boleslavi.

Za účast, projevení úcty a květinové dary upřímně děkujeme.

*syn - Mgr. Zdeněk Buk s rodinou
bratr - Ing. Jiří Campr s rodinou*

PŘÍSPĚVATELÉ NA ČASOPIS

(od 6. listopadu 2014 do 6. května 2015)

M. Tauchmanová, L. Pokorný, J. Runčík, M. Matoušek, P. Jírovec, R. Hrdý, Novákovi, M. Legner, Šíbovi, Cidlinovi, Šoltysovi, Pelikánovi, Doubalíkovi, Z. Šolcová, Z. Srb, Bulířovi, Kadeřábkovi, L. Brezániová, E. Klabanová, M. Matějková, L. Drobná, L. Bucková, M. Kouba, M. Šifaldová, S. Najman, M. Šoltys, Ing. J. Campr, P. Fischer, Pažoutovi, M. Berglová, Křížovi, Stádníkoví, V. Pažoutová, Navrátilovi.

Všem příspěvkatelům redakční rada upřímně děkuje

70. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ NAŠÍ VLASTI

Události posledních dnů války v našem regionu

V posledních dnech války prchali němečtí civilisté i ozbrojení vojáci s vojenskou technikou přes **Jičín, Sobotku, Mladou Boleslav na Prahu**. Partyzáni však na této trase poškodili most a uprchlíci se proto přesunuli na náhradní souběžnou silnici, která vede přes **Markvartice, Spařence, Dolní Bousov dál na Mladou Boleslav**. V lese, kterým tato silnice prochází, na ně čekali partyzáni a příslušníci místního odboje. Došlo zde k vzájemným střetům a mrtví byli na obou stranách. Rozbitá auta, munice i zbraně se prý v těchto místech vyskytovaly dlouho po válce.

Poblíž konce lesa u Spařenec, ve svahu nad zatáčkou byl zabit mladý rudoarmějec (asi 17letý), kterého pamětníci před tím několikrát viděli v Dolním Bousově jako doprovod velitele. Traduje se, že tento voják měl vystřelit na německou vojenskou kolonu z pancéřové pěsti, ale náboj se odrazil od stromu, explodoval v jeho blízkosti a zmrzačil jej. Němečtí vojáci jej pak na místě ubili. Pohřben má být spolu s ostatními padlými rudoarmějci na hřbitově v Sobotce, na místě skonu mu byl postaven malý pomníček.

Na druhém konci tohoto lesa, u stejné silnice vedoucí ze Spařenec na Dolní Bousov, o několik set metrů níže než první pomníček, na hranicích krajů, nalezneme druhý pomník. Na tomto místě byl 9. 5. 1945 zastřelen dolnobousovský rodák.

Další hrob, se nachází na hřbitově v Dolním Bousově u márnice. Zde leží voják německé armády, + 5. 5. 1945 ve věku 46 let. Dal život za svého velitele. O událostech, které předcházely ozbrojenému konfliktu a konfliktu samému mezi domobranou a německými vojáky, hlídajícími místní cukrovar, ve kterém v té době byl sklad materiálu a válečné kořisti, je uvedeno v dolnobousovské kronice. (Popis těchto událostí uvádíme pouze zjednodušeně.)

Povstání v Dolním Bousově

5. května v radiu byla výzva pražského rozhlasu o zahájení povstání proti německým okupantům, které vypuklo v Praze. Toto byl impuls pro likvidaci Němců v bývalém cukrovaru, kde se nacházela velká vojenská skladiště již použitého vojenského šatstva a jiného výstrojního materiálu, který se sem vozil přímo z fronty a který zde byl čištěn a tříděn před dalším použitím.

Sklad hlídalo asi 40 většinou starších vojáků rakouské národnosti, kteří se již těšili, až to vše skončí a oni budou moci domů. Bousovští se proto pokusili domluvit předání tohoto skladiště do rukou povstalců a odevzdání zbraní. Velitel se vzdát nechtěl, a jelikož Němci měli ještě

tě telefonní spojení, mohli si přivolat pomoc. Proto požádal okolní německé posádky, aby mu poslaly posily. Tak se od Kopidlna na Bousov blížily dva tanky. V noci byl Němcům do cukrovaru přerušen přívod elektrického proudu a telefonního spojení.

V místní škole byli ubytováni němečtí utečenci civilisté – tak zvaní „národní hosté“, kteří utíkali před postupující frontou a Rusy ze Slezska. Škola byla viditelně označena velkým bílým praporem s červeným křížem (totéž označení bylo na střeše, aby se předešlo případnému bombardování budovy), který visel ze třetího podlaží směrem do náměstí. Byl zde lékařský asistent a německé zdravotní sestry a stráž která byla odpoledne 5. května bousováký odzbrojena.

6. května se několik bousováků vyzbrojených zbraněmi od odzbrojených Němců ve škole, se vydalo pod vedením ředitele školy přepadnout vlak (cca o 120 vagonů naložených převážně dělostřeleckou municí a dílenskými a opravárenskými vozy.) Odstavený byl několik týdnů na bakovské trati z Bousova na Oubruce.

Po té se Němci vzdali. Byli odzbrojeni a umístěni a ošetřeni ve škole Odzbrojením strážě, která již věděla o konci války a těšili se na návrat domů, získali dolnobousovští do rána 19 pušek, 2 automaty, několik granátů a munici. Sklad v cukrovaru byl tedy z venku sledován ozbrojenými bousováký.

Němcům bylo dáno ultimátum k opuštění do 15. hodiny, jinak na sklad zaútočí.

Na základě jednání před 16. hodinou ze skladu vyjela 2 osobní a 1 nákladní auto. Bousovští na ně zahájili palbu. Jeden německý voják byl zabit (řidič auta 46 let – pohřben je na místním hřbitově).

Ostatní vozy musely zastavit, další dva byli zraněni, jeden z vojáků vystoupil z vozu a mával bílým praporem, aby zabránil dalšímu krveprolití. Byl zezadu střelen do ramene.

Němci ze skladiště i strážci vlaku byli odzbrojeni, případně ošetřeni ve škole. Těžce ranění byli odvezeni do německé nemocnice umístěné v Obchodní akademii v Mladé Boleslavi.

Ve skladišti se povstalci zmocnili blíže neurčeného počtu zbraní, 3 osobních a 13 nákladních aut, uvedeno je i 1 dělo. Zřejmě to, které bylo později umístěno nad hroby padlých od Pyrámu u hřbitova v Dolním Bousově.

Jednotky Rudé armády začaly projíždět Dolním Bousovem ve čtvrtek odpoledne 10. května, projížděli ve směru od Horního Bousova dále na Řitonicе směrem na Nymburk

Boje u Pyrámu u Dolního Bousova

V úterý ráno, dne **8. května** zaujali **přepeřští a bousovští** připravené pozice **U Pyrámu**. V dále hřměla děla postupující sovětské armády. Členové odbojové skupiny **v Horním Bousově** zabavili motocykl a odzbrojili dva okupanty. V místním hostinci se konala sbírka prádla a léků pro terezínské vězně. Kolem deváté hodiny hlásila telefonní služba příjezd dvou aut a hlášení bylo podáno bojovníkům u Pyrámu, kteří se na jejich přivítání náležitě připravili. V zápětí na to hlásil telefon od Boleslavi, že se blíží dva německé tanky. Tuto zprávu již nebylo možno podat k Pyrámu, neboť právě projížděla prvně hlášená auta od Sobotky, na které bylo ve vsi vystřeleno, a která střelbu opětovala. Hned na to padaly do vsi granáty a zazněly rány z děl. To již chlapi u Pyrámu byli v ohni kulometů z pancéřového auta obou tanků. Hučením ze směru od Boleslavi byl pozorovatel chvíli před tím upozorněn, že se blíží motorová vozidla odjinud než od Sobotky a dalekohledem zjistil nepřátelský tank, hned druhý a za nimi pancéřové auto. Chlapi však nedbali ve svém bojovém zápalu pozorovatelovy výstrahy.

Spoléhal se na pancéřové pěstě a na své nedostatečné a zastaralé zbraně. Tolik let toužebně očekávaný okamžik, je přikoval k místu. Ve vsi se již střílelo, ale i ze zatáčky boleslavské silnice počala střelba z kulometů i děl. Palba byla přesná, neboť nedlouho před tím přeletělo nad pozicemi neohrožených bojovníků za svobodu německé výzvědné letadlo, které se objevilo i při lícené události. První tank značnou rychlostí přešel křižovatku a blokoval silnici k Turnovu, druhý zastavil u Pyrámu a sjel k Přepeřím za neustálé palby. Jedno pancéřové auto střílelo ze čtyř kulometů na všechny strany.

Naši chlapi měli již několik raněných a ustupovali, jak se za těchto okolností dalo, neboť nerovný boj byl ztracen. Okupanti ozbrojeni ještě ručními kulomety vnikli do Horního Bousova, kde zastřelili dva místní občany a vyrabovali hostinec. Pochytné naše bojovníky přivlekli raněné k Pyrámu, kde je postříleli. Tam padlo šest našich bojovníků a dva partyzáni ze Slovenska. Přepeřský občan, kterého Němci nenalezli, podlehl svému zranění nedlouho potom.

Dolnobousovští vzali ruského generála na prohlídku skladiště v Tvární ulici kde byly v 7 halách umístěny uniformy, po dohodě zde byly umístěny ruské hlídky, které setrvaly do konce listopadu 1945.

Události v Ledcích

Německé vojsko přišlo do obce 2. února 1945. Na ústupu z východní fronty nacisté odváželi do zázemí válečný materiál, a proto v Ledcích zřídili zásobovací základnu střeliva a pohonných hmot. To vyvolalo u místních neklid. Němci měli v Ledcích kolonu aut a 190 ruských zajatců, kteří pracovali v lese na stavbě muničních skladišť. Pod ztřeštěným dohledem je ubytovali v místním hostinci. Strážní oddíl se ubytoval do školy.

Zajatcům se nesmělo pomáhat, místní na zákaz nedbali a první den přinesli otep slámy na kavalce, do níž schovali pecen chleba.

6. května čeští partyzáni německou posádku odzbrojili a zajatce osvobodili. Další den Němce místní učitel odváděl za doprovodu stráží přes Prodašice do Mcel.

Na křižovatce u Ujkovic se z lesa vynořil pancéřový vůz. Podél něj seděli čeští civilisté. Uvnitř se schovávali Němci.

Strhla se přestřelka. Po kulometné palbě zemřelo deset občanů. Do obce vtrhli Němci a za neustálé střelby se dvěma obrněnými vozy a 150 muži. Z domů kromě jídla brali cennosti.

Lidé prchali do lesů nebo se ukrývali ve sklepích.

Před sedmdesáti lety skončila v Evropě druhá světová válka – největší konflikt, který Evropu v moderních dějinách zasáhl. Ve válce zahynul nespočet lidí, byla to neděsivější tragédie 20. století.

Hrůzy se odehrávaly i v koncentračních táborech v Osvětimi a jim podobným, které byly takřka po celé Evropě.

Ti, kterým se rasové pronásledování podařilo přežít, se vraceli do svých domovů, na místa „po kterých toužili“, ta však již nemohli nazývat domovem buď neexistovala nebo je již neměl kdo čekat.

Hodně přeživších proto po válce emigrovalo, mnozí se snažili začít nový život a zapomenout, někteří zvolili dobrovolný odchod ze života. . .

Hrůzy, které válka přinesla a peklo, kterým si někteří prošli a neměli možnost se dožít vytoužené svobody a míru budiž na věky mementem. Nezapomeňme nikdy!

Tyto události v našich dějinách připomínejme, aby dnešním mladým lidem druhá světová válka nebyla pouze kapitolou dějin v dějepisu. Její význam je pro naši budoucnost stále významnější. Dodnes se snažíme pochopit, jak se mohlo stát, že hrstce manipulátorů se podařilo ovládnout národ a způsobit tolik utrpení.

Datum ukončení války je určen na 8. května, kdy vstoupila v platnost dohoda, podepsaná v Remeši německými veliteli o vojenské kapitulaci německých vojenských sil. Tento svátek se slavil 9. května, v den, kdy na žádost Sovětského vrchního velení byl v Berlíně podepsán ještě jeden kapitulační dokument.

Na našem území však boje na některých místech probíhaly ještě několik dní.

Popis událostí je pouze zjednodušený a bez konkrétních jmen, veškeré podrobnosti lze dohledat v místních kronikách.

Navrátilovi

Bylo použito textů z internetu a novin

www.moderní-dějiny

http:wikipedia.org

články z místních tisků

Zpravodaj Veselice vydává Místní zastupitelstvo obce Redakční rada pracuje ve složení: Předseda: Ing. Jiří Campr, členové: M. Pažout, F. Pažout, F. Navrátil, J. Bulířová, Z. Poláková, M. Šafránková, J. Šoltys, dopisovatel: R. Dufek. Zpravodaj vychází dvakrát ročně a je dodáván zdarma. Za obsah článků odpovídají autoři. Prosíme o zaslání případných návrhů, připomínek a finančních příspěvků na adresu: Paní M. Šafránková, Veselice č. p. 8, PSČ 294 04 Dolní Bousov. Redakční radu můžete kontaktovat elektronicky na adrese: E-mail: zpravodajveselice@centrum.cz Web: www.veselice.e-obec.cz. Zaslání příspěvků – číslo účtu u mBank je: **670100-2210595734/6210**. Vydávání časopisu povoleno dokumentem Ministerstva kultury ČR event. č.: MK-ČR-E-1844